

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 14 (716)

2015 m. gegužės 30 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJOS XXI SUVAŽIAVIMAS Aptarti pastarųjų metų veiklos rezultatai, išrinkti asociacijos vadovai 2–3 p.

Gegužės 27 d. Vilniuje įvyko Lietuvos savivaldybių asociacijos XXI suvažiavimas. Asociacijos prezidentu ketvirtai kadencijai išrinktas Druskininkų savivaldybės meras Ričardas Malinauskas (antras iš dešinės). Viceprezidentais (iš kairės) – Panevėžio rajono meras Povilas Žagunis, Pagėgių meras Virginijus Komskis, Alytaus rajono meras Algirdas Vrubliauskas ir Elektrėnų meras Kęstutis Vaitukaitis

LSA prezidentas Ričardas Malinauskas: svarbiausi veiklos momentai 2011–2015 metais

Asociacijos pasiekimai, stiprinantys savivaldą _____ 4–6 p.

Tiesioginiai seniūnų rinkimai: siūloma neskubėti _____ 7 p.

Ar savivaldybės turės daugiau finansinio savarankiškumo?

Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos vadovo susitikimai su savivaldybių vadovais _____ 8–9 p.

Kultūra ir blaivybė tampa sinonimais _____ 19 p.

9 771392 246000

Redakcijos kolegija

Nijolė DIRGINČIENĖ
Birštono savivaldybės merė

Antanas ČERNECKIS
Rietavo savivaldybės meras

Ričardas JUŠKA
Jurbarko rajono savivaldybės
tarybos narys

Bronius KLEPONIS
Seimo Valstybės valdymo
ir savivaldybių komiteto biuro
vedėjas

Andrius KUPČINSKAS
Kauno miesto savivaldybės
tarybos narys

Vidas MIKALAIŠKAS
Varėnos rajono savivaldybės
tarybos narys

Virgilijus POZINGIS
Šilutės rajono savivaldybės
tarybos narys

Bronis ROPĖ
Europos Parlamento narys

Romualdas URMILEVIČIUS
Kaišiadorių rajono savivaldybės
tarybos narys

Jonas JARUTIS
Kupiškio rajono savivaldybės
tarybos narys

Roma ŽAKAITIENĖ
LSA direktorė

**Leidžia viešoji įstaiga
Savivaldybių žinios**

Direktorė

Lina BELEVIČIENĖ

Korespondentas

Romas GURKLYS

Bendradarbė

Barbora GAUDUTĖ

Stilistė-korektorė

Janina MALKENIENĖ

Kaštonų g. 4, LT-01107 Vilnius

Tel.: (8 5) 262 2083 / 262 0847

Faks. (8 5) 262 2083

El. p. info@savzinios.lt

savivaldybiu.zinios@gmail.com

Interneto svetainė www.lsa.lt

...

Spausdina AB „Spauda“

Laisvės pr. 60, LT-05120 Vilnius,

www.spauda.com

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai

ISSN 1392-2467

Tiražas 2200 egz.

Lietuvos savivaldybių asociacijos PREZIDENTU IŠRINKTAS R. MALINAUSKAS

BARBORA GAUDUTĖ

Renkant asociacijos prezidentą ir viceprezidentus suvažiavimo dalyviai balsavo vienbalsiai

Gegužės 27 d. Vilniuje įvyko Lietuvos savivaldybių asociacijos XXI suvažiavimas. Asociacijos prezidentu ketvirtai kadencijai išrinktas Druskininkų savivaldybės meras Ričardas Malinauskas. Vadovaujantis partijų savivaldybių tarybose turimų mandatų skaičiumi, viceprezidentais antrai kadencijai išrinkti Alytaus rajono meras Algirdas Vrubliauskas (Tėvynės Sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai), Pagėgių meras Virginijus Komskis (Partija Tvarka ir teisingumas), Elektrėnų meras Kęstutis Vaitukaitis (Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis) ir pirmai kadencijai – Panevėžio rajono meras Povilas Žagunis (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga).

PREMJERAS APIE SAVIVALDOS GALIMYBES IR IŠŠŪKIUS

Suvažiavimo delegatus ir svečius pasveikino Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius. „Vyriausybės programoje regionų politika yra viena iš prioritetinių krypčių. Savo veikloje nuosekliai laikomės įsipareigojimų skatinti savivaldybių ekonominę plėtrą, kurti naujas darbo vietas, mažinti socialinius skirtumus, valstybės planuojamas investicijas tikslingai paskirstyti pagal kiekvieno regiono poreikius ir naudos perspektyvas. Vyriausybės sprendimas suteikti daugiau galių ir atsakomybės savivaldoms pasiteisino. Sumažėjo piktnaudžiavimo pinigine parama atvejų, didėja gyventojų aktyvumas ir integracija į darbo rinką, sutaupytos lėšos skiriamos socialinėms paslaugoms teikti, globos namams ir dienos centrams finansuoti, transporto lengvatoms ir kitoms gyventojų reikmėms tenkinti“, – apžvelgdamas Vyriausybės kuriamas galimybes savivaldybėms, kalbėjo Vyriausybės vadovas A. Butkevičius.

SVEIKINAME

Lietuvos savivaldybių asociacija gimtadienių proga nuoširdžiai sveikina

Kupiškio rajono savivaldybės merą **Dainių Bardauską**,
Vilkaviškio rajono savivaldybės merą **Algirdą Neiberką**.

Ministro Pirmininko teigimu, pernai pakoregavus Biudžeto sandaros įstatymą, šiemet padidėjo gyventojų pajamų mokesčio dalis, tenkanti savivaldybių biudžetams. Šie pinigai padės gerinti vietos verslo sąlygas, kurti naujas darbo vietas. Tapti konkuresnėmis ir pritraukti daugiau investicijų, didinti gyventojų užimtumą, jų uždarbį padės ir kuriamilankstesni darbo santykiai. Premjeras ragino pasinaudoti galimybėmis, atsivėrusiomis priėmus naują Teritorijų planavimo įstatymą – nebeliko nelogiškų draudimų ir smulkmeniškios biurokratinės priežiūros gyventojų iniciatyvoms. Pasidžiaugė ir gyvenamųjų namų atnaujinimo proveržiu visose savivaldybėse. Naujas atnaujinimo modelis ir šilumos ūkio pertvarka beveik trečdaliu sumažino gyventojų išlaidas už komunalines paslaugas.

Vyriausybės vadovo teigimu, didžiausias savivaldybių laukiantis iššūkis – tinkamas 2014–2020 m. ES paramos panaudojimas. „Savaime suprantama, kad pagražinta miesto aplinka, įrengti nauji sporto ir kultūros objektai teikia džiaugsmą gyventojams, tačiau nepamirškime, kad ne mažiau svarbu orientotis į tuos projektus, kurie padeda spręsti esmines problemas – prisideda prie ekonominės ir socialinės piliečių gerovės“, – teigė premjeras.

REZULTATAS – GERĖJANTIS SOCIALINIŲ PROBLEMŲ SPRENDIMAS

Sveikindama suvažiavimo delegatus ir svečius socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta Pabedinskienė atkreipė dėmesį, kad ministerija savarankiškai savivaldybių funkcijai vykdyti per metus skiria 230 mln. eurų.

Ministrė priminė, kad nuo 2014 m. pradžios visos savivaldybės savarankiškai skirsto socialines pašalpas, o nuo 2015 m. sausio 1 d. visoms savivaldybėms perduotas ir būsto šildymo išlaidų bei išlaidų vandeniui kompensacijų teikimas. „Praktika rodo, kad savivaldybėms savarankiškai teikiant piniginę socialinę paramą, ji tampa tikslingesnė, veiksmingesnė, pasiekianti tuos, kuriems ji iš tiesų būtina“, – kalbėjo ministrė.

A. Pabedinskienė pabrėžė aktyvaus tarpinstitucinio, tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo svarbą įgyvendinant institucinės globos pertvarką.

Kartu su savivalda nuveiktus darbus ir laukiančius iššūkius apžvelgė sveikatos apsaugos ministrė Rimantė Šalaševičiūtė, laikinai švietimo ir mokslo ministro pareigas einantis teisingumo ministras Juozas Bernatoniš, krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas Valentinas Bukauskas ir kitų įstaiigų atstovai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos ir Lietuvos savivaldybių kontrolierių sąjungos vadovai, dėkodami LSA prezidentui R. Malinauskui ir direktorei Romai Žakaitienei už bendradarbiavimą, įteikė padėkos ženklus.

Apie Lietuvos regioninę politiką mintimis dalijosi Lietuvos delegacijos Europos Sąjungos Regionų komitete vadovas Arnoldas Abramavičius ir Lietuvos delegacijos Europos Tarybos Vietos ir regionų valdžių kongrese vadovas Gintautas Gegužinskas.

ASOCIACIJOS VEIKLOJE PARTIŠKUMO RIBŲ NĖRA

Kaip informavo Mandatų komisijos pirmininkė Dalia Štraupaitė, savivaldybės į pirmąją naujos kadencijos suvažiavimą turėjo išrinkti 147 atstovus. Delegavo 142 atstovus, nes Kazlų Rūdos ir Palangos savivaldybės nespėjo išrinkti, o Jurbarko rajono savivaldybė neišnaudojo savo kvotos. LSA XXI suvažiavime dalyvavo 124 atstovai – 24 moterys ir 100 vyrų iš 58 Lietuvos

savivaldybių. Jie atstovavo devynioms Lietuvos politinėms partijoms, koalicijoms, visuomeniniams komitetams arba išsikėlė patys.

Sena išmintis – dirbant kartu ir viena kryptimi pasiekiami kur kas daugiau negu po vieną. Tuo įsitikino šalies savivaldybės, susivienijusios į Lietuvos savivaldybių asociaciją, šiais metais jau miničios 20-ąsias veiklos metines. Ypač ryškūs pastarųjų kelerių metų pasiekimai, kuriuos apžvelgdamas asociacijos prezidentas Ričardas Malinauskas (pranešimas 4–6 p.) pabrėžė, kad asociacijos veikloje nebeliko partiškumo ribų – visi vieninčiai dirba, siekdami savivaldai didesnio savarankiškumo, kas leistų geriau spręsti krašto gyventojų problemas, kurti jiems geresnes gyvenimo sąlygas, sudaryti galimybes verslui vystytis ir naujoms darbo vietoms kurti. „Mes, šios asociacijos nariai, esame skirtingų požiūrių, partijų, patirties, tačiau sugebame stebėtinai susitelkti gindami bendruosius savivaldos interesus – gindami tai, kas rūpi mums ir mūsų savivaldybių gyventojams. Man buvo ir yra garbė vadovauti šiai asociacijai jau kelias kadencijas, nes mūsų bendras darbas įkvepia ir suteikia vilties, jog susitelkimas ir vienybė siekiant bendro tikslo įmanomas ir visos Lietuvos mastu,“ – suvažiavime kalbėjo LSA prezidentas.

Asociacijos komitetų veiklą apžvelgę viceprezidentai Algirdas Vrubliauskas, Virginijus Komskis, Kęstutis Vaitukaitis pabrėžė, kad asociacija nemažai pasiekė socialinėje, kultūros, švietimo ir kitose srityse. Buvo išklaudyta Revizijos komisijos pirmininko Vitalijaus Satkevičiaus ataskaita.

Šis suvažiavimas buvo skirtas ne vien asociacijos veiklai apžvelgti, bet ir buvo išrinkti asociacijos prezidentas ir viceprezidentai, patvirtinta Revizijos komisija. Jos nariais tapo Vitalijus Satkevičius (Panevėžio m. sav.), Jonas Gudauskas (Šilalės r. sav.), Jūratė Jovaišienė (Pasvalio r. sav.)

Mandatus skaičiuoja (iš kairės) Mandatų komisijos pirmininkė Visagino merė Dalia Štraupaitė, Druskininkų vicemeras Linas Urmanavičius ir Biržų rajono tarybos narė Irutė Varzienė

TIESIOGINIAI SENIŪNŲ RINKIMAI: SIŪLOMA NESKUBĖTI

BARBORA GAUDUTĖ

Olga Posaskovos nuotr.

Seimo Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos iniciatyva surengta apskritojo stalo diskusija „Tiesioginiai seniūnų rinkimai – „už“ ir „prieš“. Pasak Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininko pavaduotojos Mildos Petrauskienės, surengti šią diskusiją paskatino Seime užregistruotas Konstitucijos pataisų projektas, kuriame siūloma įteisinti tiesioginius seniūnų rinkimus. Apie seniūnijų raidą, seniūnų instituciją, seniūnijos ir savivaldybės santykius kalbėjo Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto biuro vedėjas Bronius Kleponis, Mykolo Romerio universiteto profesorius Alvydas Beležentis, Kauno technologijos universiteto docentas, socialinių mokslų daktaras Gintaras Žilinskas, Seimo nariai, savivaldybių, seniūnijų, bendruomenių atstovai.

Kaip pradėdama diskusiją pabrėžė M. Petrauskienė, siekiant seniūnijų veiklos efektyvumo permainos reikalingos. Tačiau ar tiesioginiai seniūnų rinkimai, kuriems įteisinti reikalingos Konstitucijos pataisos, yra pagrindinis įrankis geresniam darbui? Diskusijoje dalyvavęs vienas Konstitucijos pataisų projekto iniciatorių Jurgis Razma pabrėžė, kad siūlymas atsirado atsižvelgiant į gyventojų norą gauti geresnes seniūnijų paslaugas. Tačiau daugelis kalbėjusių diskusijoje pabrėžė, kad valdžios priartinimas prie žmogaus nepriklauso nuo to, renkamas ar skiriamas seniūnas. Kur kas svarbiau yra seniūnijų finansinis savarankiškumas ir santykis su žmonėmis. „Ne kilometrai iki valdžios institucijos lemia valdžios priartinimą prie žmogaus, o bendravimas“, – pabrėžė Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas, Druskininkų meras Ričardas Malinauskas.

Dalies diskusijos dalyvių teigimu, šiandien šalyje, nors galioja vienas įstatymas, seniūnijų modeliai skirtingi, nes savivaldybės ir seniūnijos santykius sprendžia taryba. Didžiausias skirtumas – finansinis savarankiškumas. Tad vieni seniūnai, kaip pasakojo Lietuvos seniūnų asociacijos prezidentas, Tauragės rajono Mažonų seniūnas Jonas Samoška, turėdami tvirtą

biudžetą rūpinasi visais klausimais, o kiti priversti dėl kiekvienos smulkmenos kreiptis į savivaldybę. Diskusijos dalyvių įsitikinimu, būtinas aiškus seniūnijų finansinio savarankiškumo įteisinimas ir funkcijų peržiūrėjimas.

Kai kurie diskusijos dalyviai siūlė, kad seniūnai būtų tvirtinami mero teikimu ketverių metų kadencijai, kiti – leisti savivaldybių taryboms pasirinkti seniūnijos modelį: savivaldybės filialas arba savivaldybės viešoji įstaiga.

Diskusijos dalyvių teigimu, tiesioginiai seniūnų rinkimai neatskiriami nuo dviejų pakopų savivaldos kūrimo. Gerai tai ar blogai? Lietuvoje yra apie 550 seniūnijų. „Būtina apskaičiuoti, kiek kainuos antros pakopos savivaldos išlaikymas“, – sakė R. Malinauskas ir pabrėžė, kad tiesiogiai išrinktas seniūnas tampa politiku, kuriam reikalinga komanda, atsiranda neaiškumų seniūnų santykiuose su savivaldybės administracijos direktoriumi. R. Malinausko teigimu, šiuo metu Lietuvos savivaldos modelis yra optimalus. Buvo siūlymų grįžti prie naujų savivaldybių kūrimo, sujungiant kelias seniūnijas. Šios idėjos šalininkai pavyzdžiu rodė Rietavą, Pagėgius, kitas 2000 m. įsisteigusias savivaldybes, kurios iš apleistų užkampių virto patraukliomis vietovėmis.

„Reikia tęsti vidinę savivaldybių decentralizaciją, kad savivaldybių merai ir tarybos galėtų spręsti strateginius ar investicijų klausimus, o ne užsiimti kasdienėmis problemomis, kurias galėtų sutvarkyti seniūnijos. Tačiau tam nereikalingi tiesioginiai seniūnų rinkimai“, – kalbėjo Trakų seniūnas Kęstutis Vilkauskas.

Viena diskusijos iniciatorių Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininko pavaduotoja M. Petrauskienė, apibendrinama išsakyta mintis, pabrėžė, kad nereikia skubėti priimančią sprendimą dėl tiesioginių seniūnų rinkimų: „Tik priėmus galutinį sprendimą dėl vietos savivaldos institucijos modelio, atsakingai nustatčius seniūnui suteikiamus įgaliojimus ir atsakomybę, galimos tolesnės diskusijos dėl tiesioginių seniūnų rinkimų.“

AR SAVIVALDYBĖS TURĖS DAUGIAU FINANSINIO SAVARANKIŠKUMO?

LIETUVOS VERSLO
DARBDAVIŲ
KONFEDERACIJA

Lietuvos verslo darbdavių konfederacija (LVDK) šalies Verslo tarybai, kurios narė yra, pasiūlė nacionalinio susitarimo su parlamentinėmis partijomis, mokslui, jaunimui ir savivaldai atstovaujančiomis organizacijomis idėją. Dokumente, kurį su didžiosiomis šalies partijomis planuojama pasirašyti prieš Seimo rinkimus, turėtų būti susitarta dėl svarbiausių šalies ūkio vystymosi krypčių, kurių būtų laikomasi neatsižvelgiant į tai, kokios partijos sudarys naujojo Seimo daugumą ir kas vadovaus Vyriausybei.

LVDK generalinio direktoriaus Dano Arlausko, kuriam Verslo taryba pavedė koordinuoti šią idėją, įsitikinimu, šiandien didžiausiu iššūkiu galima įvardyti menką savivaldos motyvaciją didinti jos teritorijoje esančių ūkio subjektų veiklos efektyvumą, nes pajamų dalis, tenkanti nuo gyventojų pajamų mokesčio (GPM) – tai daugiau politinės įtakos, o ne ekonominės veiklos padarinys. Tai gi svarbiausiu veiksniu tampa pats užimtumas ar pašalpos. Tyrimai rodo, kad šiandien per įvairias išmokas žmogus kas mėnesį gali gauti daugiau kaip 347 Eur (iki 1200 Lt). Tad ir kyla logiškas klausimas: ar apsimoka dirbti, kai minimali mėnesio alga (MMA) yra 325 Eur (1122 Lt)?

Pasak LVDK vadovo, 2020 m. baigsis ES finansinė parama Lietuvai, nes greičiausiai viršysime 75 proc. ekonominio išsivystymo vidurkį, t. y. pasieksime ribą, kurią peržengus parama neteikiama. Tai, kad pateksime į išsivysčiusių šalių klubą, turėtų džiuginti, tačiau paskutinės Europos Komisijos rekomendacijos Lietuvai verčia sunerimti: mes prarandame konkurencingumo dinamiką dėl neefektyviai veikiančio viešojo sektoriaus, visų pirma dėl ministerijų veiklos; vis prastėjančios demografinės padėties; stringančių reformų švietimo srityje. Pagrindinis Lietuvos pajamų šaltinis – eksportas, nors ir auga, tačiau toks rodiklis, kaip aukštos pridėtinės vertės turinčių produktų dalis jame, nuo 7,3 proc. (2007 m.), „susitraukė“ iki 5,8 proc. (2013 m.). Kitaip tariant, pinigų, kuriuos gauname už eksportuojamas prekes, nepakanka spartesniam atlyginimų kėlimui. Tai reiškia, kad ir gaudama europinę paramą Lietuva atlyginimų srityje sunkiai konkuruos net ir su kaimyninėmis valstybėmis. Įmonės vis sunkiau randa kvalifikuotų darbuotojų.

KODĖL SUSIKLOSTĖ TOKIA PADĖTIS?

Ką reikėtų daryti siekiant išvengti dramatiškų ne tik EK, bet ir kitų analitikų prognozių? LVDK vadovo nuomone, savivaldą reikėtų motyvuoti veikti efektyviau ekonomiais svertais, taip pat perduodant dalį viešojo sektoriaus funkcijų, kurias koordinuoja ministerijos: „Darbo birža menkai suinteresuota bedarbių įdarbinimu. Savivaldybės yra arčiausiai žmogaus, todėl galėtų perimti kai kurias jos funkcijas. Visi įsitikinome, koks teisingas buvo žingsnis, kai socialinių pašalpų skyrimo funkcijos buvo perduotos savivaldai.“

LVDK, siekdama išanalizuoti savivaldos vadovų požiūrį į nacionalinį susitarimą, kuriame būtų numatyta didesnė jos ekonominio ir finansinio savarankiškumo idėja, pradėjo susitikimų su savivaldybių merais, jų komandomis ciklą. Pasak D. Arlausko, būtų prasminga, jeigu tokį susitarimą pasirašytų bent trečdalis Lietuvos savivaldybių merų. Neatmetama galimybė, kad susitarimą pasirašytų ir Lietuvos savivaldybių asociacija.

Jau įvyko susitikimai keturiolikoje savivaldybių, jų vadovai pripažino, kad LVDK keliami klausimai yra aktualūs savivaldai ir konfederacijos bei atsakingų institucijų bendradarbiavimas juos sprendžiant yra labai reikalingas.

Šiame numeryje – apie D. Arlausko ir LVDK prezidento nario Ginto Umbraso susitikimus su Kauno, Telšių, Plungės rajonų ir Palangos savivaldybių merais bei jų komandomis.

KAUNO RAJONAS ATVIRAS VERSLUI

Kauno rajono savivaldybės meras Valerijus Makūnas informavo, kad verslui kuriama stabili ir skaidri konkurencinė aplinka. Tai ir palanki verslui mokesčių politika, ir vieni mažiausių verslo liudijimo mokesčiai Lietuvoje, ir sutrumpintos bei supaprastintos teritorijų planavimo procedūros, vystoma infrastruktūra ir kt. „Savivaldybės yra skirtingos, todėl joms negalima taikyti visiškai vienodų principų. Aplink tris didžiuosius miestus esančiose „žiedinėse“ savivaldybėse didėja gyventojų skaičius, vystosi verslas. Kartu jos turi ir specifinių problemų: čia ypač reikia naujų kelių, infrastruktūros, trūksta vaikų darželių“, – pažymėjo meras.

„Dar viena opi problema – švietimo sistemos spragos ir netinkamas profesinis orientavimas. „Vis daugiau universitetus baigusiu absolventų renkasi profesines mokyklas. Tai reiškia, kad universitetai nesiorientuoja į darbo rinką“, – kalbėjo D. Arlauskas.

Diskusijoje dėl veiksmingesnio viešojo sektoriaus modelio dalyvavęs Seimo narys Antanas Nesteckis pabrėžė, kad skirstant ES lėšas bendruomenėms labai svarbu apskaičiuoti, kokią pridėtinę vertę jos sukurs. „Reikia, kad pinigai būtų ne pravalgyti, o duotų ilgalaikę naudą“, – sakė politikas.

V. Makūnas pabrėžė, kad tobulinant socialinį modelį būtina galvoti apie žmogų. „Reikia atviro pilietinio dialogo. Svarbu, kad būtų matomos visos visuomenės grupės, laikomasi solidarumo ir teisingumo“, – kalbėjo meras.

TELŠIAI INVESTUOJA Į ATEITĮ

Telšių rajono meras Vytautas Kleiva pasidalijo ambicingais savivaldos planais (tarp jų – ir farmacijos laboratorija, ir mini LEZ) ir nuveiktai gražiais darbais (sutvarkyta miesto infrastruktūra, išgražėjusi Masčio ežero pakrantė, kuri tapo patrauklia, visuomenės poreikius atitinkančia poilsio ir rekreacijos zona, pritaikyta kokybiškam šeimų poilsiui bei renginių organizavimui Telšių mieste). Pasak mero, grožio gal ir pakaktų, dabar būtina kurti naujas darbo vietas, kad į Telšius sugrįžtų tie, kurie išvyko,

kad jie tuo grožiu galėtų džiaugtis. „Savivalda yra labiausiai suinteresuota institucija mažinti savo gyventojų nedarbą ir pritraukti investicijas į savo regioną, – sakė jis. – Siekiant paskatinti verslo plėtrą regionuose būtina didinti savivaldybių finansinį ir ekonominį savarankiškumą. Dabartinis persikirstymo per biudžetą būdas demotyvuoja savivaldą ekonominiam aktyvumui. Savivaldybės nėra suinteresuotos to daryti, nes papildomai surinktos lėšos jų biudžeto nepasiekia.“

PLUNGĖ SKATINA INVESTICIJAS

Plungės rajono savivaldybės meras Audrius Klišonis sakė, kad viena pagrindinių savivaldybės vadovų ir administracijos keliamų užduočių – stiprinti bendradarbiavimą su verslo bendruomene: „Igyvendinti viešojo sektoriaus projektai sudaro sąlygas kurtis ir plėtotis naujoms verslo formoms, klasteriams, smulkiąjam ir vidutiniam verslui. Pritaikius turizmui Mykolo Oginskio rūmus, Plungės dvaro sodybą, įrengus pėsčiųjų ir dviračių trasas aplink Platelių ežerą ir įgyvendinus kitus projektus, sudarytos sąlygos plėtotis apgyvendinimo, maitinimo, pramogų verslams bei amatams.“

Savivaldybėje skatinamas jaunimo, verslo įmonių, profesinio rengimo ir švietimo įstaigų bendradarbiavimas. Dedama daug pastangų, kad darbuotojų pasiūla atitiktų darbo rinkos poreikius, o darbuotojai turėtų patrauklias darbo sąlygas. Plungės rajono savivaldybė – viena iš dešimties Lietuvoje, įsitraukusių į projektą „Integruotos jaunimo politikos plėtra“. Jo metu jaunimo atstovai susipažino su rajone veikiančiomis verslo įmonėmis, turėjo galimybę diskutuoti jauno žmogaus įsiliejimo į darbo rinką klausimais bei kitomis studijų, profesijų pasirinkimo aktualijomis.

Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja Žaneta Piepalienė informavo, kad siekdama paskatinti užsienio ir nacionalinių investicijų pritraukimą savivaldybė parengė „Plungės rajono įvaizdžio formavimo ir investicijų pritraukimo galimybių studiją“. Joje identifikuoti potencialūs investicijoms objektai – 12 sklypų ir 15 pastatų ir pateikta aktualiausių viešojo ir privataus pobūdžio partnerystės projektų analizė. Plungės rajono savivaldybė kviečia privačius investuotojus bendradarbiauti įgyvendinant Plungės irklavimo

*LVDK Kauno rajone
Susitikimas Kauno rajono savivaldybėje. Pirmas iš kairės – LVDK generalinis direktorius Danas Arlauskas, centre – rajono savivaldybės meras Valerijus Makūnas*

bazės pastatų ir teritorijos atnaujinimo, Mykolo Oginskio dvaro dešinioios ofisinės pritaikymo viešbučio veiklai ir Plungės sporto komplekso, baseino statybos bei kitus viešosios ir privačios partnerystės projektus.

PALANGA ATVIRA PASIŪLYMAMS

Palangos savivaldybės meras Šarūnas Vaitkus pristatė Palangoje įgyvendintus, šiuo metu įgyvendinamus ir planuojamus įgyvendinti miesto infrastruktūros plėtros projektus, taip pat investicijų galimybes bei priimtus savivaldybės tarybos sprendimus, skatinančius verslo plėtrą Palangoje. „Matydamas, kokie projektai įgyvendinami Palangoje, jau noriu persikelti gyventi į Palangą“, – po pristatymo su šypsena kalbėjo D. Arlauskas. Jis pabrėžė, kad LVDK labai suinteresuota, kad verslo aplinka gerėtų visoje šalyje. Tačiau, pasak konfederacijos vadovo, šiandien savivaldai stinga finansinio savarankiškumo ir realių svertų pritraukti investicijas, ir tai yra viena svarbiausių šalies regioninės politikos problemų. „Visada palaikėme ir palaikysime savivaldybių finansinį ir ekonominį savarankiškumą užtikrinančias iniciatyvas. Tačiau šiandien didesnę dalis savivaldos nemotyvuota siekti ekonominės naudos, todėl reikia sukurti mechanizmą, kad savivaldybės tiesiogiai gautų naudos iš ekonominės veiklos. Gruodį Verslo taryba su valdančiosiomis politinėmis partijomis planuoja pasirašyti nacionalinį susitarimą, kuriame vienas iš numatomų punktų – kaip tik savivaldybių mokesstinio finansinio savarankiškumo išplėtimas. Rengiant planuojamą nacionalinį susitarimą ir siekiant kuo veiksmingesnio rezultato, būtina artimiau bendradarbiauti su savivaldybėmis – laukiame pasiūlymų info@lvdk.lt, kas labiau motyvuotų savivaldybes, koks ekonominis instrumentas būtų veiksmingesnis“, – pabrėžė LVDK generalinis direktorius.

Parengė Auksė Skiparytė

„Viena svarbiausių savivaldybės užduočių – stiprinti bendradarbiavimą su verslo bendruomene“, – susitikime pabrėžė Plungės rajono meras Audrius Klišonis. Kartu su juo dalyvavo ir savivaldybės Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja Žaneta Piepalienė

KULTŪRA IR BLAIVYBĖ

RAMŪNAS KARBAUSKIS

Šiaulių rajono savivaldybė tapo pirmąja Lietuvoje, kurioje visuose kultūros renginiuose nebus galima prekiauti alkoholiniais gėrimais, o neblaivūs žmonės į juos nebus įleidžiami.

Tikriausiai tai skamba kaip Lietuvoje neįmanomas sprendimas, bet tai buvo mano vadovaujamos Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos pažadas savivaldybių rinkimuose. Tuščių pažadų mes nedalijame.

Naisiai jau įrodė, kad blaivi kultūrinė aplinka žmonėms suteikia kur kas daugiau džiaugsmo, nei renginiai, kuriuose alkoholio vartojimas yra norma. Niekam ne paslaptis, kad alkoholio pramonė su malonumu remia renginius, kuriuose prekiaujama svaigiaisiais gėrimais. Nors gijos prekyba tuose pačiuose renginiuose duotų didesnę naudą, bet alkoholio pramonė, gaminanti ir girą, nenori remti blaivių renginių. Atsakymo ieškoti toli nereikia. Alkoholio prekyba renginiuose yra galimybė veikti vaikų sąmonę. Jie mato, kaip suaugusieji perka ir vartoja alkoholinius gėrimus. Formuojamas stereotipas, kad alkoholis yra šventės atributas. Nesutinku su tais, kurie teigia, kad draudimais nieko negalima padaryti. Sprendimas neleisti prekiauti alkoholiniais gėrimais renginiuose yra ne draudimas, o privaloma norma, kaip ir draudimas vairuoti automobilį išgėrus. Jei kam norisi nugirdyti kokio alkoholinio renginio dalyvius, būtina užtikrinti,

TAMPA SINONIMAIMS

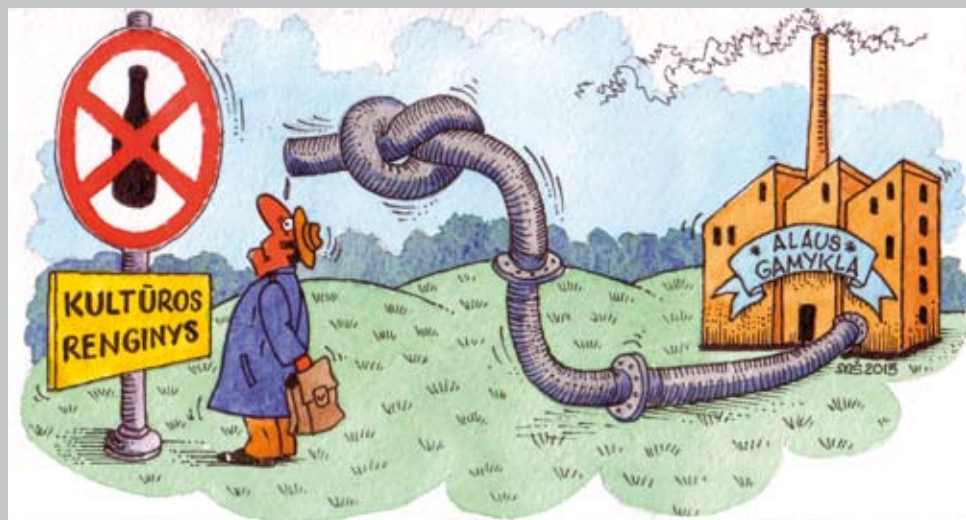
kad į jį nepatektų vaikai. Esu tikras, kad dėl tokio sprendimo koncertuojantys Šiaulių rajone atlikėjai sumažins honorarus, nes tai jiems padovanos daug malonesnė atmosfera, negu neblaivių asmenų apsuptis. Nemanau, kad lengva groti ar dainuoti renginyje, kuriame esi nuolat nutraukiamas pranešimais apie apgirtusių tėvų pamestus vaikus.

Nėra lengva laužyti dešimtmečiais susiklosčiusias tradicijas, bet Lietuvoje nebėra kito pasirinkimo. Kitaip EK prognozė, kad po keliasdešimt metų Lietuvoje gyvens mažiau nei du milijonai gyventojų, gali pasitvirtinti. Esame alkoholio vartojimo lyderiai Europoje ir vieni iš lyderių pasaulyje. Jau ir Briuselyje niekas nebemano, kad mums užteks ryžto ir užsispyrimo išbristi iš alkoholio liūno.

Padarysime viską, kad Šiaulių rajonas taptų sektinu pavyzdžiu visai Lietuvai, o blaivi kultūrinė aplinka išplistų visose savivaldybėse.

Prąjo daugiau kaip 150 metų nuo žemaičių vyskupo Motiejaus Valančiaus ganytojišku laišku pradėto blaivybės sąjūdžio. Vien per pirmus dvejus metus alkoholio suvartojimas sumažėjo aštuonis kartus. Tada tam ėmė priešintis carinės Rusijos valdžia. Dabar blaivybės iniciatyvas blokuoja dalis Lietuvos Respublikos Seimo narių, atstovaujančių alkoholio gamybos ir prekybos įmonių interesams. Ar sunku pastebėti tūkstančius vaikų, paliekamų vaikų globos namuose, kenčiančius smurtą ir nepriteklių dėl savo tėvų, kurie prageria visas socialines išmokas?.. Tokių kiekvienais metais daugėja. Mes pripažįstame, kad daug vaikų auga globos namuose, bet vis neišdrįstame įvardyti priežasties. Dauguma tų vaikų turi tėvus, tik jie šiandien tarnauja alkoholio magnatų interesams, o mes toliau mokame išmokas, jas didiname, tuo padidindami tautos degradavimo mastą. Kol ekonomiką kelsime tik alkoholio akcizais, nedirbsime prevencinio darbo, tol per sveikatos ir socialinę apsaugą prarasime daug daugiau. Ar dabartinei ir buvusioms valdžioms tai tikrai naudinga?

Žinau, kad Šiaulių rajono savivaldybės sprendimams pritaria absoliuti dauguma Lietuvos žmonių. Tikiu, kad jau ne už kalnų tas laikas, kai kultūra ir blaivybė visoje Lietuvoje taps sinonimais.

Mečislovo Ščepavičiaus pieš.